

Grażyna Bogdanowicz

Scenariusz zajęć czytelniczych dla dzieci sześcioletnich oraz uczniów klas I–III szkoły podstawowej

Temat: Kto tworzy książkę? Poznajemy ludzi i zawody związane z powstaniem książki.

Cele ogólne zajęć:

- poznanie etapów powstawania książki i jej budowy;
- wzbogacenie zasobu słownictwa dzieci;
- rozwijanie ich wyobraźni.

Cele szczegółowe zajęć:

Dziecko uczestniczące w zajęciach:

- wymienia etapy procesu powstawania książki;
- rozumie i odróżnia terminy: *autor, wydawca, ilustrator, grafik, drukarz, introligator, księgarz*;
- wyjaśnia, czym zajmują się osoby tworzące książkę;
- samodzielnie wskazuje w książce poszczególnych jej twórców.

Formy pracy: grupowa, praca w parach.

Metody pracy: miniwykład, rozmowa kierowana.

Środki dydaktyczne:

- wystawka książek dla dzieci;
- wystawka ciekawostek wydawniczych opartych o przeciwieństwa (format: duży/mały, gruby/cienki, stary/nowy);
- stoły warsztatowe z pomocami sugerującymi poszczególnych twórców książki;
- film (krótki) prezentujący etapy powstawania książki, np. „Jak powstaje książka?”.

Czas trwania: 90 minut.

Przebieg zajęć:

1. Nauczyciel wita dzieci. Prosi, by dobrali się w pary i usiadli na podłodze w kręgu. Siada razem z nimi.
2. Rozmowa z dziećmi: czy lubią książki?, czy potrafią już czytać? Jeśli nie, to kto im czyta w domu? Czy mają swoje ulubione książki?, czy wiedzą jak powstaje książka?
3. Nauczyciel prosi, by każda para wybrała z wystawki jedną książkę i wróciła na miejsce.
4. Dzieci w parach, kartkując wybraną przez siebie książkę, zapoznają się z jej treścią, a następnie jednym zdaniem przedstawiają jej treść: *Ta książka jest o...* lub: *Książka opowiada o...*
5. Następnie nauczyciel pyta dzieci, czy ich zdaniem trudno jest napisać książkę. Po krótkiej rozmowie proponuje wspólną zabawę w „pisanie” książki. Zaczyna opowieść, po czym każda kolejna para dopowiada jednym zdaniem dalszą jej część, np.: *Dawno, dawno temu, za siedmioma górami, za siedzioma rzekami, ale nie tak zupełnie daleko, żeby nie można*

było tam dojsć, między ciemnym lasem a głębokim jeziorem leżała mała osada, złożona z kilku zaledwie domów. W jednym z nich mieszkało rodzeństwo... . Zależy nam na skupieniu uwagi i koncentracji dzieci na tym, co dopowiada sąsiad.

6. Po zakończeniu opowieści nagradzamy dzieci oklaskami i pytamy, czy łatwo było utworzyć wspólną historię. Dzieci dzielą się swoimi spostrzeżeniami.
7. Nauczyciel pyta dzieci, czy wiedzą, jak nazywają się poszczególne części trzymanych w dłoniach książek, czy potrafią je wskazać. Zaprasza do stołów warsztatowych, na których umieszczono pomoce sugerujące twórców książki: autora, wydawcę itd. Omawia z dziećmi zgromadzone przedmioty i prosi, by wskazały, którzy twórcy książki nimi się posługują. Po odpowiedziach dzieci następuje weryfikacja ich poprawności poprzez odwrócenie napisu zawodu z ilustrującym je zdjęciem.
Odwiedzając kolejne stoły warsztatowe grupa odbywa „drogę” powstawania książki. Nauczyciel akceptuje wszystkie pomysły dzieci w myśl zasady: „Wszystkie odpowiedzi są dobre, ale tylko jedna jest właściwa”.
8. Po tym etapie zajęć, nauczyciel wraz z dziećmi odnajduje w książce poznanych twórców.
9. Nauczyciel kieruje uwagę dzieci na przykryty stół z wystawką ciekawostek wydawniczych i pyta, czy wiedzą co to są przeciwieństwa. Po twierdzących odpowiedziach i przykładach podanych przez dzieci, prosi je o odgadnięcie przeciwieństw zaprezentowanych materiałów (umożliwiamy dzieciom bezpośredni kontakt z eksponatem).
10. Podsumowanie zajęć stanowi zabawa „Czy dobrze zapamiętałem?”:
nauczyciel czyta zdania dotyczące pracy twórców książki; jeśli twierdzenie jest prawdziwe, dzieci odpowiadają używając słowa *Prawda*, jeśli niewłaściwa – słowa *Fałsz*.
  - ✓ Autor ilustruje książki.
  - ✓ Drukarz pisze książki.
  - ✓ Ilustrator projektuje okładkę.
  - ✓ Ilustrator tworzy obrazki do książki.
  - ✓ Wydawca pisze książki.
  - ✓ Autor pisze książki.
  - ✓ Księgarz drukuje książki.
  - ✓ Introligator oprawia książki.
11. Na zakończenie zajęć (jeśli czas pozwoli) nauczyciel, korzystając z kanału YouTube, prezentuje krótki film o powstawaniu książki, np. przygotowany przez Bibliotekę Pedagogiczną w Sieradzu: <https://www.youtube.com/watch?v=ANmdNMIK6Gc>
12. Nauczyciel dziękuje dzieciom za wspólną pracę.